

Schadelijk geluid

Gehoorschade is een van de meest voorkomende beroepsziekten. Vlak boven de 80 decibel - eerder dan velen denken - loopt je personeel al risico op beschadiging van het gehoor.

Uiteindelijk kan dit zelfs leiden tot doofheid. Wat kun je hier als werkgever tegen doen?

Geluidsniveaus worden weergegeven in decibel (dB). Om met een afwijkende gevoeligheid voor de diverse frequenties rekening te houden, wordt het geluid gemeten met een zogenoemde A-filter. De eenheid van het geluidsniveau wordt dan uitgedrukt in dB(A). Als een werknemer vijf dagen per week 8 uur werkt, is er tot 80 dB(A) geen schade.

Overzicht decibellen met vergelijkbare geluiden:

- * 20 > stille slaapkamer
- * 30 > bibliotheek
- * 40 > rustige woonkamer
- * 50 > rustige woonwijk
- * 60 > normaal gespreksniveau
- * 70 > stofzuiger
- * 80 > aan de kant van de snelweg
- * 90 > voorbijrijdende sneltrein op station
- * 100 > spaanplaat op maat zagen bij de bouwmarkt
- * 110 > live optreden popgroep
- * 120 > laag overvliegende straaljager

Verdubbeling intensiteit geluid

Boven 80 dB(A) neemt het risico op gehoorschade toe. Iedere verhoging van 3 dB(A) betekent een verdubbeling van de intensiteit van het geluid. De tijd dat de werknemers er verantwoord aan blootstaan, halveert. Bij 83 dB(A) kunnen werknemers nog maar vier uur per dag zonder risico werken. Bij 86 dB(A) daalt dat naar hooguit twee uur. En bij 90 dB(A) loopt je personeel al na drie kwartier kans op een blijvende gehoorbeschadiging. Je bent als werkgever aansprakelijk als je niet voldoende onderneemt om gehoorschade te voorkomen.

Geluidsschade vaak onderschat

Mensen ervaren 80 dB(A) op hun werk hooguit als rumoerig. Een verschil van 3 dB(A) is nauwelijks hoorbaar. Een verdubbelde geluidsterkte ervaren mensen pas als het geluid 10 dB(A) harder klinkt. Schadelijk geluid wordt dus vaak onderschat.

Invloed op functioneren

Hinderlijk geluid heeft niet alleen effect op schade aan het gehoor, maar ook op het functioneren van je werknemers. Ze kunnen bijvoorbeeld last krijgen van concentratiestoornissen, belemmeringen in spraakcommunicatie, vermoeidheid of gespannenheid. Bovendien neemt de kans op ongevallen toe door het wegvallen van waarschuwingssignalen.

Geluidsmetingen

Je kunt de arbodienst of een deskundige inschakelen om geluidsmetingen te doen. Zijn er geen geluidsmetingen uitgevoerd, en wil je weten of het geluid op de werkplek schadelijk is, maak dan gebruik van de volgende vuistregel. Als je op een normale toon met iemand kan praten, is het geluid niet schadelijk (minder dan 80 dB(A)). Dat is wel het geval als je hard moet praten om je op een normale gespreksafstand verstaanbaar te maken.

Wat kun je als werkgever doen?

- * Zorg voor goede voorlichting over de risico's van schadelijk geluid en over de eigenschappen en het gebruik van gehoorbeschermers.

- * Voor geluid bestaat er een nadere inventarisatieplicht voor de risicoinventarisatie en –evaluatie.

- * Is het geluid op de werkplek over de hele dag genomen harder dan 80 dB(A)? Dan moet je gehoorbeschermers beschikbaar stellen die het geluid verzwakken tot onder die schadegrens. Vanaf 85 dB(A) is een werknemer wettelijk verplicht om gehoorbeschermers te dragen.

- * Ook is het verstandig om werknemers de mogelijkheid te geven voor een periodieke gehoortest (minimaal één keer per vier jaar) om beginnende gehoorschade vroegtijdig te signaleren. Dat kunnen ze laten doen bij de arbodienst of een deskundige.